

Espanya, Catalunya i els jueus

Dij, 24/03/2011 per Catalunya Religió

(David Casals /CR) Catalunya i la resta d'Espanya també tenen diferències en la seva percepció col·lectiva sobre el poble jueu, la seva religió i l'estat d'Israel. Així ho va exposar l'ex ministre d'Exterior israelià i ex embaixador d'Israel a Espanya, Shlomo Ben Ami, que dies enrere va visitar Barcelona per presentar el llibre 'Jordi Pujol i els Jueus' de la periodista Anna Figuera.

Segons Ben Ami, hi ha un "fet diferencial" català en aquesta matèria, quelcom que atribueix als vincles de fraternitat que es creen entre els diferents nacionalismes, el català i el jueu, quelcom que queda visualitzat en la figura de l'ex president Jordi Pujol, que s'autodeclara com a "amic dels jueus" i de l'estat d'Israel, però també en altres polítics, pensadors, intel·lectuals i personalitats de l'esfera pública.

De fet, no només hi ha hagut des del pensament polític de centre-dreta que encarna Pujol cert enmirallament vers Israel. En les files de les esquerres aquest també es va produir posteriorment a la seva creació, sobretot pels 'kibbutz', les empreses comunitàries que es van constituir a partir de 1909, i que es generalitzen després de la Declaració d'Independència l'any 1948.

En canvi, "a Espanya el fenomen filosemita no és recurrent". Quelcom que es deu en bona part a l'absència durant cinc segles de presència jueva en l'espai públic, des de la seva expulsió l'any 1492 ordenada pels Reis Catòlics, fins les darreres dècades.

"Espanya va viure durant segles sense una presència jueva", tot i que segons Ben Amí, sí que hi ha un cert component "filosefardita. És més una relació als descendents dels jueus que van ser expulsats, més una qüestió cultural" que no pas quelcom polític, afegeix.

Ara bé, segons Ben Ami, hi ha causes més profundes que expliquen la manera com des d'Espanya s'ha percebut tot el referent al poble jueu. I una d'elles també es

remunta a cinc segles enrere: que a la península no va arrelar la Reforma protestant, fruit de la Inquisició.

Al centre i al nord d'Europa, on arrela la Reforma protestant, es llegeix la Bíblia, l'Antic Testament, els mateixos textos sagrats que la tradició jueva.

“El filosemitisme és un fenomen que no és gaire catòlic, sinó que és molt més protestant, ja que la Bíblia com a document forma part de la sindicació protestant, està molt generalitzada”, ha assegurat.

Espanya fou el darrer país del bloc occidental que va establir relacions diplomàtiques amb Israel. Fou el 1986, el mateix any en el que es va incorporar a la Comunitat Econòmica Europea (CEE). L'any 1990 es va celebrar la Conferència de Madrid amb representants d'Israel, Palestina, Jordània, Egipte, Líban i Síria, que va sentar els precedents dels acords de 1996.